

MD-2032, or.Chișinău, str.Titulescu, 35
Tel:409717, Tel-fax: 409788
e-mail: dip@penitenciari.gov.md

MD-2032, г.Кишинев, ул.Титулеску, 35
Тел:409717; Тел-факс:409788
эл.адрес: dip@penitenciari.gov.md

Nr. 5/3114 din 25.07.17

**Domnului Mihail COTOROBAI,
Avocat al Poporului (Ombudsman)**

Stimate domnule Cotorobai,

Departamentul instituțiilor penitenciare a examinat Avizul înregistrat cu nr. 06-2/45 din 23.06.2017, cu privire la rezultatele vizitei preventive efectuate în **Penitenciarul nr. 5 – Cahul**, pe data de 09 iunie curent.

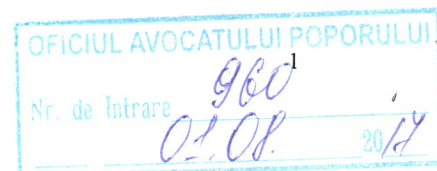
În scopul soluționării problemelor identificate în domeniul condițiilor de trai ale persoanelor care se află în executarea pedepselor privative de liberate, au fost întreprinse măsuri în vederea demarării unor intervenții ce vor avea ca finalitate modernizarea infrastructurii sistemului penitenciar și îmbunătățirea condițiilor de detenție.

În acest sens a fost aprobată Strategia de dezvoltare a sistemului penitenciar pentru anii 2016-2020, care potrivit Pilonul 2, cu genericul „Îmbunătățirea condițiilor de detenție”, prezintă principalele direcții de acțiune, obiectivele propuse și măsurile necesare pentru atingerea scopului în ceea ce privește umanizarea detenției și respectarea standardelor internaționale și naționale în materie, în condiții ce ar asigura sustenabilitatea pe termen lung.

Recomandările propuse în Raportul întocmit în rezultatul vizitei efectuate la **Penitenciarul nr. 5 – Cahul**, au fost examinate atât de către direcția de specialitate din cadrul DIP, cât și de serviciile competente din instituția penitenciară, iar în rezultat a fost aprobat un plan de acțiune privind remedierea neregulilor stabilite în urma vizitei din 09 iunie curent (*se anexează*).

Planul în cauză conține sarcini concrete cu privire la evaluarea și stabilirea volumului necesar de materiale de construcție pentru îndeplinirea lucrărilor de reparație, inclusiv a WC-lor, instalarea ușilor la acestea, lista obiectelor de inventar necesare pentru dotarea deținuților conform anexei nr. 22 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, achiziționarea și montarea geamurilor și a dulapurilor în blocul de regim nr. 4.

Totodată, la capitolul adaptării condițiilor de detenție conform standardelor în vigoare, comunicăm că administrația penitenciarului întreprinde măsuri de ameliorare, îmbunătățirea și menținere a condițiilor de detenție, prin petrecerea

lucrărilor de reparație și amenajare a celulelor, precum și a încăperilor la care au acces deținuții, menținerea stării sanitaro-igienice, atât în blocurile de regim, unde sunt cazați deținuții, cât și pe întreg teritoriul penitenciarului prin petrecerea măsurilor profilactice de deratizare și dezinsecție.

Planificarea cheltuielilor și a lucrărilor de reparație ce urmează a fi executate sunt stabilite de fiecare instituție în parte conform priorităților și necesităților în limita bugetului alocat pentru anul în gestiune. Totodată se încearcă stabilirea relațiilor de colaborare cu diverse organizații care pot oferi suport financiar sau material în vederea executării lucrărilor planificate.

Iluminarea este asigurată atât natural, prin intermediul geamurilor, cu dimensiunile de 120x100 cm², cât și artificial, prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri cu puterea de 100 W. De asemenea, celulele sunt amenajate cu prize.

Aerisirea celulelor este asigurată prin intermediul geamurilor din celule și ferestre de aerisire amplasate mai sus de ușa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closet care este despărțit de restul celulei printr-un perete.

În ce privește repartizarea uniformă a persoanelor deținute în penitenciar cu respectarea standardului de cel puțin 4m², menționăm că conform Ordinului Ministrului Justiție nr. 576 din 31.12.2014, cu privire „la aprobarea numărului maxim de condamnați admiși pentru deținerea în penitenciare”, în Penitenciarul nr. 5 - Cahul, a fost stabiliți următorii indici: numărul maxim de deținuți este de 350 de persoane, iar, în medie, pentru fiecare persoană se asigură un spațiu de deținere de 3m².

Penitenciarul dispune de 60 de celule cu suprafața totală de 662,9 m², care sunt dotate cu 293 de paturi. La moment, în penitenciar se dețin 208 persoane (condamnați și preveniți).

Luând în considerare recomandările relatate în Raportul Oficiului Avocatului Poporului și în scopul neadmiterii încălcării art. 3 din CEDO și a art. 225 din Codul de Executare, au fost întreprinse un șir de acțiuni organizatorice :

1. persoanele care se află sub arest preventiv și care au fost condamnate pentru prima dată au fost repartizate și deținute separat de alți deținuți;
2. au fost efectuate mai multe transferuri deținuților dintr-o celulă în altă celulă, cu scopul deținerii separate după categorii;
3. se atrage atenție sporită la repartizarea deținuților în penitenciar în scopul neadmiterii cazurilor când numărul deținuților depășește numărul locurilor de dormit în celulă.

În penitenciar celulele din blocurile de regim sunt amenajate conform anexei nr. 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați și sunt asigurate cu obiecte de inventar conform normelor stabilite în anexa nr. 22 *Idem*, fiecare loc de dormit este asigurat cu saltea, pernă, pătură, lenjerie de pat, care, conform

prevederilor art. 227 din Codul de Executare, se schimbă cel puțin o dată pe săptămână.

Se petrec lucrări de reparație în celule cu separarea blocurilor sanitare de celulă, astfel până în prezent au fost reparate 23 de celule. Este de menționat faptul că condamnatului i se asigură posibilitatea de a-și satisface necesitățile fiziologice în condiții curate și decente și după necesitate.

La primirea în penitenciar, deținuții sunt asigurați cu necesarul pentru trai lenjerie de pat, obiecte de igienică de primă necesitate conform necesităților, fapt confirmat prin borderourile de eliberare a acestor obiecte. Totodată, pentru a răspunde necesităților actuale ale deținuților, a fost evaluată situația privind dotarea cu saltele, lenjerie de pat și alte obiecte de igienă.

În ce privește starea rețelei prin care este asigurată televiziunea prin cablu, menționăm că aceasta a fost deteriorată în urma calamităților naturale din 20-22 aprilie curent și urmează a fi restabilită în comun cu reprezentanții operatorului de televiziune din municipiul Cahul.

Cu referire la repararea țevii și tavanului din celula nr. 38 și a ușii din celula nr. 43, Vă informăm că neajunsurile respective au fost înlăturate, astfel, a fost efectuată reparație cosmetică în celula nr. 38, țeava defectă din celula nr. 52 a fost înlăturată, iar ușa veceului din celula nr. 43 urmează a fi procurată și montată în timpul apropiat.

Starea sanitară a băilor se menține la nivel satisfăcător prin efectuarea curățeniei înainte și după îmbăierea deținuților. A fost întocmit devizul de cheltuieli și urmează a fi achiziționate parele de duș în număr necesar. Este de menționat faptul că condamnaților le este asigurată posibilitatea de a face baie sau duș, la temperaturi admisibile, atât de des cât necesită igiena generală, însă nu mai rar de o dată pe săptămână.

De asemenea, la capitolul respectarea curățeniei în încăperile de detenție, menționăm că respectarea regulilor de igienă individuală și colectivă reprezintă o obligație imperativă a deținutului.

La moment, în penitenciar se dețin trei deținuți minori. Reieșind din necesitățile identificate în mod individual pentru fiecare deținut, încadrarea la activități este planificată astfel încât să răspundă nevoilor stabilite. În cadrul penitenciarelor sunt organizate și petrecute mai multe tipuri de programe și activități educative corespunzător necesităților deținuților, menite să contribuie la resocializarea și reintegrarea în societate.

În vederea asigurării accesului liber la învățământ, în Penitenciarul nr. 5 – Cahul, se organizează instruirea generală, clasele de studii fiind afiliate Liceului Teoretic "M. Eminescu" din mun. Cahul. Deținuții minori beneficiază de toate cele necesare pentru desfășurarea procesului învățământ: clasă luminoasă bine amenajată, manuale, rechizite școlare, căldură, materiale didactice.

Statutul juridic al deținuților influențează în mod direct asupra posibilității încadrării la programele. Astfel, implicarea minorilor cu statut de preveniți este mai dificilă ca urmare a faptului că cea mai mare parte din perioada deținerii în izolatoarele de urmărire penală sunt implicați în acțiuni de judecată ce presupune escortările frecvente. Totuși, aceștia participă la activități sportive precum tenisul de masă, volei, mini-fotbal și alte jocuri cu caracter sportiv. De asemenea, sunt implicați la activități de creație artistică, săptămânal vizionează filme artistice și documentare în sala de activități.

În vederea asigurării dreptului la corespondență și dreptului la petiționare în incinta penitenciarului, în fiecare sector de deținere, este amplasată câte o cutie poștală la care au acces liber condamnații. Extragerea corespondenței deținuților din cutiile poștale se efectuează de către reprezentanții "Poșta Moldovei" din mun. Cahul, astfel lucrătorul poștal are acces zilnic în penitenciar pentru a extrage scrisorile deținuților, iar cheile de la cutiile poștale le dețin doar reprezentanții poștei.

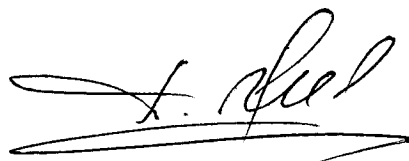
Totodată, menționez că regulile privind corespondența sunt afișate pe panourile informative amplasate în sectoarele de deținere.

Apreciem aportul Oficiului Avocatului poporului în procesul de respectare a drepturilor persoanelor aflate în detenție, iar recomandările expuse de Consiliul pentru prevenirea torturii sunt binevenite și vom ține cont de ele în procesul de reformare a sistemului penitenciar sub aspect legislativ-normativ și instituțional.

Anexă: 2 file

Cu respect,

**Director interimar,
locotenent-colonel de justiție**

Aureliu SUHAN

Ex. E. Munteanu
Tel: (022) 409-742